

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН

**ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ
МЕСЕЦ ОКТОМВРИ 2007 г.**

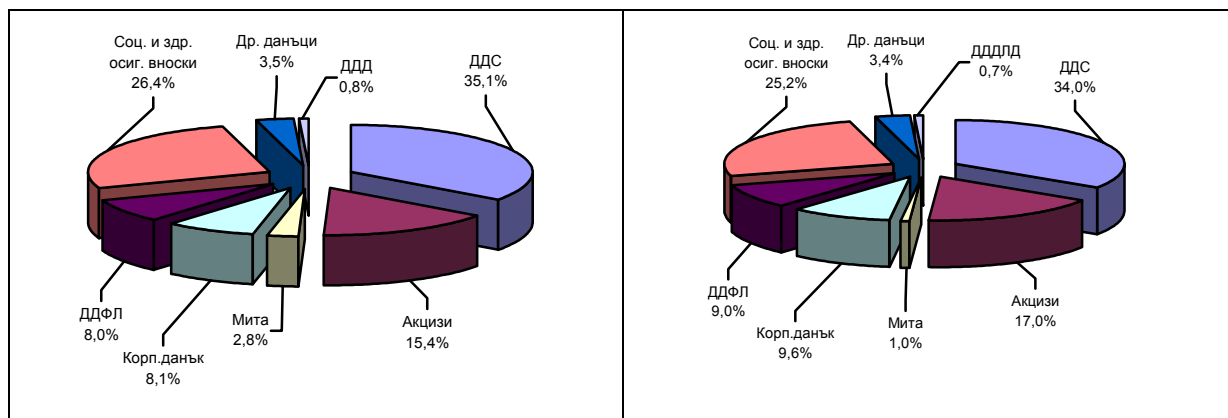
I. Основни параметри на консолидираната фискална програма¹ към октомври 2007 г.

➤ Приходите по консолидираната фискална програма (КФП) към края на месец октомври са в размер на 19 343.6 млн. лв., като спрямо същия период на миналата година приходите са нараснали с 19.3 %, или са събрани 3 128.7 млн. лв. повече. За отчетния период постъпленията представляват 90.5 % от годишните разчети към ЗДБРБ за 2007 г.

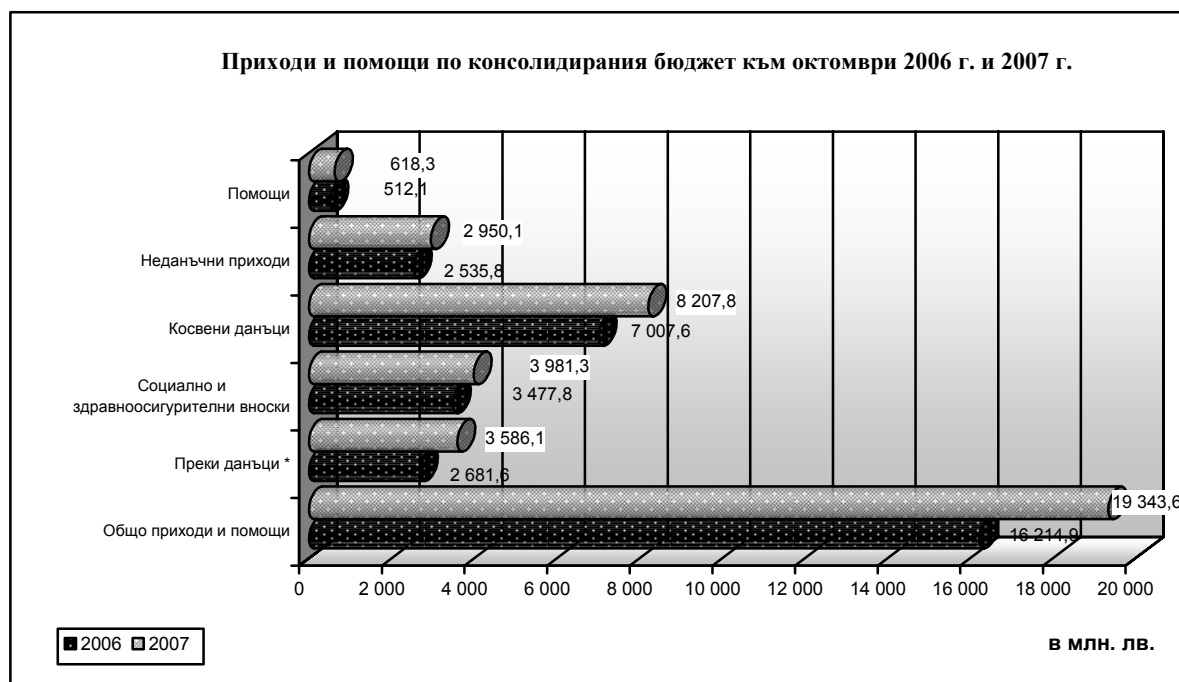
Структура на данъчните приходи по консолидирания бюджет

31.10.2006 г.

31.10.2007 г.

Приходи и помощи по консолидирания бюджет към октомври 2006 г. и 2007 г.

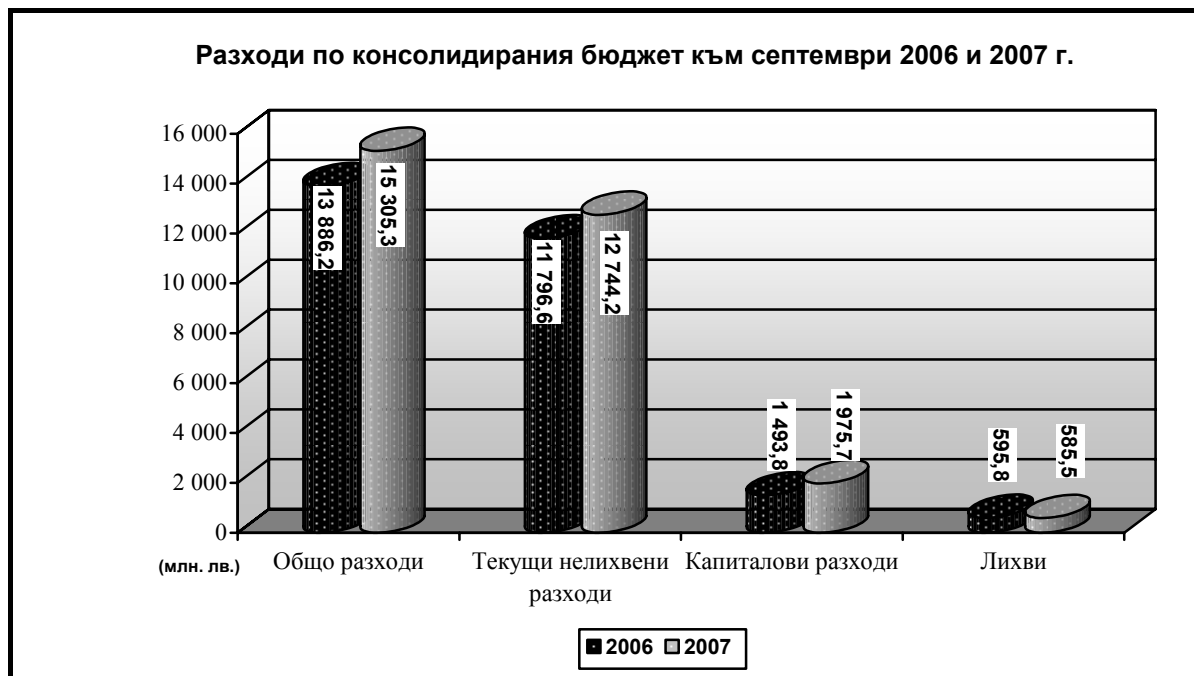

* С оглед изчерпателност на данните за целите на анализа в позицията „Преки данъци“ са включени и приходите от позицията „Други данъци“ – други данъци по ЗКПО и имуществени данъци

¹ Обхваща републиканския бюджет и всички автономни бюджети – на общините, осигурителните фондове, ДВУ, БАН, БНР, БНТ, Висшия съдебен съвет, както и извънбюджетни фондове и сметки на централно и местно ниво. Данните са на база месечните отчети на ПРБК.

➤ **Разходите по КФП** (без вноската за бюджета на ЕС) към 31.10.2007 г. са в размер на 15 305.3 млн. лв., което представлява 75.2 % от разчетите към ЗДБРБ за 2007 г.

Отчетените разходи по основните разходни групи към октомври 2006 г. и 2007 г. са представени на следната графика:

➤ Частта от **вноската на България в бюджета на Европейския съюз**, изплатена за десетте месеца на 2007 г. от централния бюджет възлиза на **487.3 млн. лв.**, което е в съответствие с регламент 1150/2000 на Съвета на ЕС.

➤ Към 31.10.2007 г. по консолидираната **фискална програма** се отчита **излишък в размер на 3 551.0 млн. лв.**

Фискалният резерв, изчислен по програмни валутни курсове към 31.10.2007 г., е **8 905.2 млн. лв.**

II. Изпълнение на републиканския бюджет² към октомври 2007 г.

Изпълнението на основните показатели на републиканския бюджет към края на октомври 2007 г., съпоставено със същия период на предходната година и разчетите по ЗДБРБ за 2007 г., е както следва:

² Републиканският бюджет включва централен бюджет и бюджетите на държавните органи, министерствата и ведомствата.

Таблица³ №1

ПОКАЗАТЕЛИ	(млн. лв.)				
	Отчет октомври 2006 г.	Закон ⁴ 2007 г.	Отчет октомври 2007 г.	Изпълнение спрямо 2006 г.	Изпълнение спрямо закон 2007 г.
Общо приходи и помощи	11 021.8	14 541.5	13 248.6	120.2%	91.1%
-Данъчни	9 408.6	12 716.6	11 389.0	121.0%	89.6%
Преки ⁵	2 400.9	3 002.7	3 181.1	132.5%	105.9%
Косвени	7 007.6	9 713.9	8 207.8	117.1%	84.5%
-Неданъчни	1 544.1	1 576.2	1 589.6	102.9%	100.9%
-Помощи	69.2	248.7	270.0		108.6%
Разходи, трансфери и вноска за бюджета на ЕС	8 792.9	14 407.1	10 006.8	113.8%	69.5%
-Нелихвени	4 535.6	7 956.5	4 920.5	108.5%	61.8%
Текущи	3 870.6	6 001.2	4 118.5	106.4%	68.6%
Капиталови	665.0	1 955.3	802.0	120.6%	41.0%
-Лихви	588.9	727.5	575.4	97.7%	79.1%
Външни заеми	416.1	529.5	420.7	101.1%	79.4%
Вътрешни заеми	172.8	198.0	154.7	89.5%	78.1%
-Трансф. др. бюджети	3 668.3	5 088.6	4 023.7	109.7%	79.1%
- Вноска за бюджета на ЕС		634.4	487.3		76.8%
Дефицит/излишък	2 229.0	134.4	3 241.8		

➤ Приходи по републиканския бюджет

Постъпленията по републиканския бюджет за периода януари-октомври 2007 г. са в размер на 13 248.6 млн. лв., което представлява 91.1% от планираните за годината. Спрямо същия период на миналата година е реализиран ръст от 20.2%, или 2 226.8 млн. лв. повече, което се дължи основно на нарастването на приходите от преки данъци. Неданъчните постъпления са в размер на 1 589.6 млн. лв., което представлява ръст от 2.9% спрямо същия период на 2006 г. Постъпленията от помощи за отчетния период са значително по-високи спрямо десетте месеца на 2006 г., което е следствие на постъпващите през 2007 г. по републиканския бюджет средства за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение и за подобряване (улесняване) бюджетните парични потоци.

• Данъчни приходи

Към края на месец октомври постъпилите **данъчни приходи** са в размер на 11 389.0 млн. лв., което представлява изпълнение от 89.6 % на планираните разчети за 2007 г. и ръст от 21.0 %, или 1 980.4 млн. лв. повече спрямо същия период на миналата година.

✓ Косвени данъци

Приходите от **косвени данъци** към края на месец октомври са 8 207.8 млн. лв., или 84.5% изпълнение на предвидените със ЗДБРБ за 2007 г. нива, като заемат значителен дял от 72.1 % в общия размер на данъчните приходи.

³ Поради извършено закръгляне в млн. лв., някои сумарни позиции в Таблица №1 не се изчерпват от съставните им числа.

⁴ В позицията капиталови разходи по закон за 2007 г. е включен и резерва за неотложни и непредвидени разходи в размер на 131.4 млн. лв.

⁵ В групата на преките данъци е включена и позицията „Други данъци“ по републикански бюджет с оглед изчерпателност на данните.

С най-голям относителен дял в данъчните приходи е **данъкът върху добавената стойност** – 47.1%, като отчетените постъпления са в размер на 5 368.5 млн. лв., или 85.2% спрямо годишния разчет. Сравнени с отчетените постъпления от ДДС към края на октомври 2006 г. се отчита ръст от 16.2 %, или 747.9 млн. лв. повече.

От началото на годината в областта на облагане с ДДС бяха дефинирани две нови понятия – вътреобщностна доставка (ВОД), което замества досегашния режим износ за държавите-членки, и вътреобщностно придобиване (ВОП), което замества режима на внос от държавите-членки. В този смисъл, постъпленията от ДДС се формират като суми от внос от трети страни-нечленки на ЕС, събрани от митници, и от сделки в страната и вътреобщностни придобивания, постъпили по сметки на данъчната администрация. За да се постигне съпоставимост и за целите на анализа постъпленията от ДДС от внос от страни-членки на ЕС в отчета за 2006 г. условно са трансформирани в постъпления от вътреобщностни придобивания.

Постъпилите приходи от *ДДС от внос* за изтеклите десет месеца на годината са в размер на 2 876.3 млн. лв., или със 703.5 млн. лв. повече спрямо същия период на 2006 г. Най-значителен принос за доброто им изпълнение имат постъпленията от ДДС от внос на руди, цветни метали, машини и други апарати, които спрямо октомври миналата година са нараснали със 190 млн. лв.

Постъпленията от *ДДС при сделки в страната и ВОП* възлизат на 2 492.2 млн. лв., или 89.0 % от годишния разчет. Влияние върху приходите от ДДС при сделки в страната и ВОП оказва и фактът, че през миналата година постъпленията от ДДС от внос от страните-членки на ЕС са събрани на входа (при влизането на стоките в страната), а след присъединяването ни в ЕС данъкът при ВОП става изискуем на 15-ия ден на месеца, следващ месеца, през който е извършена продажбата на стоката или е реализирана услугата.

Приходите от **акцизи** към края на месец октомври възлизат на 2 681.8 млн. лв., или 84.5 % от предвидените със ЗДБРБ за 2007 г. и заемат 23.5 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Спрямо същия период на 2006 г. постъпленията от акцизи са нараснали с 32.5 % или 657.6 млн. лв. Това се дължи основно на промените в Закона за акцизите, свързани с процеса на хармонизиране на националното законодателство с това на ЕС, съгласно които от 2007 г. е увеличен акциза на течните горива и е разширен обхватът на стоките, обект на облагане с акциз (въведе се акциз за въглища, кокс и електроенергия за стопански и административни нужди).

Постъпленията от акцизи за разглеждания период са формирани от следните основни стокови групи: горива (51.1 %), тютюневи изделия (40.3 %), спиртни напитки и пиво (5.5 %) и други акцизни стоки – кафе, пътнически автомобили и др. (3.1 %).

- *Акцизите от горива* към 31.10.2007 г. възлизат на 1 371.6 млн. лв. Спрямо същия период на 2006 г. се отбелязва ръст от 30.1 %, който се дължи най-вече на увеличените акцизни ставки от началото на 2007 г.;

- *Акцизите от тютюневи изделия* за десетте месеца са в размер на 1 080.2 млн. лв., или с 42.4 % повече спрямо края на октомври 2006 г. Високият ръст е резултат на увеличеното потребление, дължащо се на промяна на разпределението между специфичния и адворалния акциз от 1 януари 2007 г. и последвалото намаление на цената на най-продавания ценови клас цигари у нас;

- Приходите от *акциз от спиртни напитки и пиво* са 147.1 млн. лв., или с 13.7 % повече спрямо миналата година. Доброто изпълнение се дължи както на увеличеното потребление от началото на 2007 г., така и на засиления контрол от страна на митническите власти;

- Приходите от *други акцизни стоки* - кафе, пътнически автомобили, въглища, кокс и електроенергия са в размер на 81.3 млн. лв.

Постъпленията от **мита** за периода януари – октомври 2007 г. са в размер на 157.6 млн. лв., или 65.6 % от предвидения годишен обем, като заемат 1.4 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Влияние върху приходите от мита през 2007 г. оказват промените, свързани с отпадането на митата за страните от ЕС и прилагането на единната политика на общността по отношение на трети страни, което се отразява в намаление на общото равнище на постъпленията от мита при индустриалните и селскостопански стоки. В стоковата структура на приходите от мита се увеличава дела на три основни групи – автомобили, захар и машини, които заемат общо 49.3 %. Митата, събрани от внос на стоки с произход от Китай, възлизат на 46.6 млн. лв. и формират 29.6 % от общия обем на митата за периода януари – октомври 2007 г. Следват ги по обем приходите от мита върху стоки с произход Бразилия (32.4 млн. лв.) – 20.6 % от общо постъпилите.

✓ Преки данъци

Приходите от **преки данъци** за десетте месеца на 2007 г. са в размер на 3 181.1 млн. лв., като вече надвишават разчета за годината с 5.9 % и отбелязват ръст от 32.5 %, или 780.2 млн. лв. повече спрямо същия период на предходната година. Относителният дял на преките данъци в общия размер на данъчните приходи за периода е 27.9 %, срещу 25.5 % за същия период на 2006 г.

Към края на месец октомври постъпленията от **корпоративен данък** възлизат на 1 517.4 млн. лв., или 115.0 % спрямо годишния разчет и заемат 13.3 % в общия размер на данъчните приходи. Спрямо десетте месеца на 2006 г. се отчита ръст от 42.3 %, или са постъпили 451.2 млн. лв. повече. Доброто изпълнение за периода се дължи на значителните постъпления през март и април, основно в резултат на годишното приключване на финансовата 2006 г. Благоприятно влияние върху приходите от корпоративен данък оказва и по-ниската данъчна ставка, вследствие на която се увеличават стимулите за инвестиции, насърчава се икономическата активност и намалява делът на сивата икономика.

Приходите от *корпоративния данък на нефинансовите предприятия (вкл. юридически лица с нестопанска цел)* към 31.10.2007 г. са в размер на 1 358.1 млн. лв., което вече представлява преизпълнение на разчета за годината с 16.7 %. Приходите от *корпоративен данък на финансови институции (включително застрахователни компании)* към края на месец октомври възлизат на 159.3 млн. лв. и представляват 102.1 % от планираните за годината.

Постъпленията от **данък върху доходите на физическите лица** към края на месец октомври са в размер на 1 413.5 млн. лв. (97.8% от годишния разчет) и формират 12.4 % относителен дял в общия размер на данъчните приходи. Както бе обърнато внимание и в предходните информации за изпълнението на републиканския бюджет, при анализа следва да се има предвид, че с направените промени в нормативната база през 2007 г. доходите на чуждестранните физически лица се облагат по реда на ЗДДФЛ, а не по реда на ЗКПО с данък при източника, както и социалните разходи, изплащани в пари, се облагат по ЗДДФЛ по месечната скала за облагане на доходите на физически лица.

По трудови правоотношения от данъка за периода януари – октомври на текущата година са постъпили 1 064.1 млн. лв., или с 37.8 % повече спрямо същия период на миналата година. Факторите, допринесли за нарастването на постъпленията са следните:

- по-ниското равнище на безработица (6.73 %), което по данни на Агенцията по заетостта е с 0.05 процентни пункта по-ниско спрямо месец септември;

- декларираният данък за възстановяване към 31.10.2007 г., е в размер на 81.5 млн. лв. при 71.6 млн. лв. за същия период на миналата година. Остатъкът за възстановяване е 13.8 млн. лв.

По извънтрудови правоотношения (свободни професии, граждански договори и др.) приходите от ДДФЛ към 31.10.2007 г. са 264.9 млн. лв. при 235.3 млн. лв. за същия период на 2006 г.

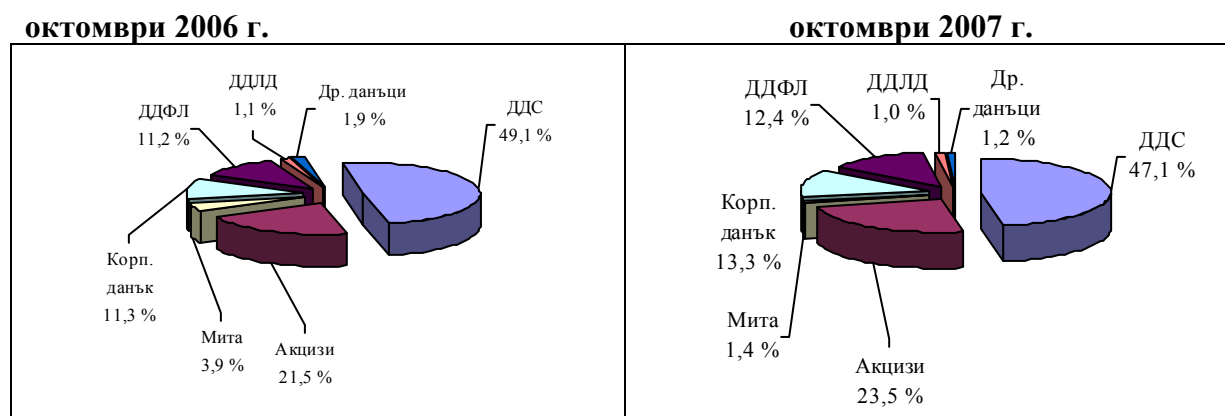
Приходите от патентен данък за десетте месеца на годината са в размер на 30.2 млн. лв. при 40.7 млн. лв. за същия период на 2006 г. По-ниските постъпления спрямо предходната година са в резултат на отпадане на дейности от обхвата на патентното облагане. От началото на 2007 г. отпадна облагането с патент на транспортните дейности, таксиметровите превози и превозите по допълнителни автобусни линии, както и облагането с патент на юридическите лица. Патентното облагане се прилага само по отношение на физическите лица и едноличните търговци, които не са регистрирани по Закона за данък върху добавената стойност.

Постъпленията от окончателен данък върху доходите на местните и чуждестранни физически лица и данък върху доходите от дивиденди и ликвидационни дялове на местни и чуждестранни физически лица към 31.10.2007 г. възлизат на 54.3 млн. лв.

Постъпленията от данъци върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни юридически лица (ЧЮЛ) и данъка върху доходите на ЧЮЛ към 31.10.2007 г. са в размер на 118.1 млн. лв., или 130.2 % спрямо разчета за годината. Основната част от тези постъпления са от данъка върху доходите на чуждестранни юридически лица – 80.5 млн. лв. и представляват данък върху вознаграждения за технически услуги.

Постъпленията от други данъци по републиканския бюджет за отчетния период са в размер на 132.1 млн. лв., или 90.4 % от разчета за годината. Основната част от приходите са формирани от данък върху социалните разходи, предоставяни в натура, данък върху залози за хазартни игри и данък върху приходите на бюджетните предприятия. Алтернативните данъци по ЗКПО, сравнени с тези от миналата година, са намалели с 26.8 млн. лв., главно поради това, че социалните разходи, изплащани в пари, вече се облагат с данък върху доходите на физическите лица, както и поради намаление на данъчните ставки на някои данъци върху определени разходи, извършвани от фирмите.

Структура на данъчните приходи по републиканския бюджет към месец октомври 2006 г. и 2007 г.

• Неданъчни приходи

Отчетените **неданъчни приходи** по републиканския бюджет към края на месец октомври са в размер на 1 589.6 млн. лв., или 100.9 % спрямо годишния разчет. По бюджетите на министерствата и ведомствата неданъчните постъпления са в размер на 1 105.5 млн. лв. и заемат 69.5 % относителен дял в общия размер на неданъчните приходи по републиканския бюджет. Изпълнението на неданъчните приходи по централния бюджет за отчетния период е в размер на 484.1 млн. лв., или 84.4 % от предвиденото за годината. Изпълнението на някои от приходните параграфи в частта на неданъчните постъпления по централния бюджет вече превишава планираното в разчетите към ЗДБРБ за 2007 г. - приходите от дивиденди към октомври представляват 124.3 % спрямо годишния разчет, постъпленията от концесии – 118.3 % спрямо планираните със ЗДБРБ за 2007 г.

• Помощи

Постъпилите помощи по републиканския бюджет за десетте месеца на 2007 г. са в размер на 270.0 млн. лв. и представляват основно средства за подпомагане изпълнението на Шенгенското споразумение и за подобряване (улесняване) бюджетните парични потоци, съгласно чл. 32 от Договора за присъединяване на Република България към ЕС.

➤ Разходи по републиканския бюджет

Общият размер на **разходите по републиканския бюджет** (вкл. трансферите за др. бюджети и вноската за бюджета на ЕС) за отчетния период е 10 006.8 млн. лв., или 69.5% от предвидените в ЗДБРБ за 2007 г.

• Нелихвени разходи

Нелихвените разходи по републиканския бюджет (без трансферите за др. бюджети и вноската за бюджета на ЕС) извършени за десетте месеца на 2007 г. са в размер 4 920.5 млн. лв., което представлява 61.8% от предвидените в ЗДБРБ за 2007 г. средства. Съпоставено с данните за същия период на 2006 г. нелихвените разходи са нараснали с 384.9 млн. лв., или бележат ръст от 8.5%. От структурна гледна точка с най-висок относителен дял в нелихвените разходи (38.6%) са разходите за заплати, осигурителни вноски и др. възнаграждения за персонала, които са в общ размер на 1 897.0 млн. лв., или 75.5% от планираните за годината. След тях са разходите за текуща издръжка, които заемат 27.4% относителен дял в нелихвените разходи и са в размер на 1 349.1 млн. лв. (61.9% от разчета за годината). Това са основно разходи за горива, енергия, външни услуги, текущ ремонт, медикаменти, консумативи и др., извършени от първостепенните разпоредители с бюджетни кредити, които попадат в обхвата на републиканския бюджет. Социалните разходи (вкл. разходите за стипендии) са в размер на 533.7 млн. лв., или 60.0% от предвидените в ЗДБРБ за 2007 г. и са основно разходи по бюджета на МТСП за обезщетения по Закона за интеграция на хората с увреждания, Закона за семейните помощи за деца, Закона за социално подпомагане и др. Разходите за субсидии са в размер на 338.7 млн. лв. или 81.3% от планираните за годината.

Средствата, изразходвани за капиталови разходи, прираст на държавния резерв и изкупуване на земеделска продукция са в размер на 802.0 млн. лв., или 41.0 % спрямо разчета за годината⁶, което е със 137.0 млн. лв. повече спрямо същия период на 2006 г.

• Разходи за лихви

Лихвените плащания по републиканския бюджет към края на месец октомври на 2007 г. са в общ размер на 575.4 млн. лв., или 79.1% от предвидените в разчета за годината. В

⁶ В капиталовите разходи по разчет за 2007 г. е включен и резерва за неотложни и непредвидени разходи в размер на 131.4 млн. лв.

сравнение с 2006 г., лихвените разходи са намалели с 13.6 млн. лв., или 2.3 процентни пункта. Лихвите по външни заеми са в размер на 420.7 млн. лв., а тези по вътрешни заеми – 154.7 млн. лв.

- **Нетният размер на трансферите по републиканския бюджет** към края на месец октомври е 4 023.7 млн. лв., което представлява 79.1 % от разчета за годината, в т.ч.:

- Бюджетните взаимоотношения с общините включват нето предоставени трансфери в размер на 1 650.2 млн. лв., от които държавен трансфер на преотстъпения данък по Закона за облагане доходите на физическите лица в размер на 654.2 млн. лв., субсидии от централния бюджет в размер на 906.1 млн. лв., нетни трансфери от други бюджети в размер на 90.5 млн. лв. и възстановени субсидии от предходни години в централния бюджет – 0.6 млн. лв.

- На социално-осигурителните фондове – 1 575.7 млн. лв., което представлява 69.3% от годишния разчет.

- На съдебната власт – 220.8 млн. лв., или 84.1 % спрямо годишния разчет.

- Частта от **вноската за бюджета на ЕС**, изплатена през десетте месеца на 2007 г. от централния бюджет възлиза на 487.3 млн. лв.

- **Към края на октомври 2007 г. по републиканския бюджет** се отчита излишък в размер на 3 241.8 млн. лв.

- **Финансиране на дефицита чрез операции по дълга**

По показателя погашения по външни заеми по централния бюджет (позиция във външното финансиране) за десетте месеца на 2007 г. са изплатени 671.2 млн. лв. Само за месец октомври по външния дълг са извършени погашения в размер на 28.0 млн. лв., които представляват предсрочно погашение на задълженията към Правителството на Конфедерация Швейцария. Предвидените средства за покриване на риска от активиране на държавни гаранции не са използвани.

От държавните инвестиционни заеми за периода към края на месец октомври са усвоени 168.5 млн. лв. (136.9 млн. лв. са по заемите, управлявани от министерства и 31.7 млн. лв. по заемите на крайни бенефициенти търговски дружества). През месец октомври по ДИЗ са усвоени общо 9.6 млн. лв. Изплатените погашения през отчетния период са в размер на 81.9 млн. лв., от които 47.2 млн. лв. от бюджетите на министерствата и 33.6 млн. лв. по ДИЗ с краен бенефициент търговско дружество.

Операции с държавни ценни книжа по централния бюджет (**позиция във вътрешното финансиране**): през месец октомври е отчетено положително нетно финансиране с ДЦК в размер на 29.2 млн. лв. На вътрешния пазар са реализирани емисии на държавни ценни книжа – тригодишни облигации с номинална стойност 30 млн. лв. Отчетените погашения са в размер на 0.4 млн. лв.

Общата сума на извършените погашения от началото на годината по дълга на МФ към БНБ /МВФ/ възлиза на 498.3 млн. лв., в т.ч. извършената през месец април операция по предсрочно погасяване на дълг (обратна покупка на специални права на тираж) в размер на 449.8 млн. лв., с която дълга на МФ към БНБ /МВФ/ бе напълно погасен.

III. Бюджет на съдебната власт

По бюджета на съдебната власт за отчетния период са постъпили **приходи** в размер на 67.2 млн. лв. или 133.0 % спрямо предвидените за годината. Отчетеното преизпълнение на приходите на съдебната власт се дължи на по-високите постъпления от съдебни такси, които превишават разчета за годината с 45.3 % и са в размер на 55.2 млн. лв. Основният

източник за формирането на това преизпълнение е търговската регистрация, която се извършва от съдилищата.

Разходите по бюджета на съдебната власт са в размер на 254.3 млн. лв., или 81.2 % от планираните за годината.

IV. Социалноосигурителни фондове

Общият размер на постъпленията по бюджетите на социалноосигурителните фондове (НОИ, НЗОК, УПФ и ФГВРС) към октомври 2007 г. е 4 034.7 млн. лв., или 86.9 % от разчетите за годината. Приходите от социални и здравноосигурителни вноски (3 981.3 млн. лв.) представляват 98.7% от общия размер на постъпленията по бюджетите на социално и здравно-осигурителните фондове, в т.ч. от социалноосигурителни вноски – 3 021.7 млн. лв., а от здравноосигурителни вноски – 959.6 млн. лв.

Разчетените по ЗБДОО и ЗБНЗОК за 2007 г. **разходи** на социалното осигуряване са в размер на 6 848.7 млн. лв. За десетте месеца на годината са изразходвани 5 513.2 млн. лв., което представлява 80.5 % спрямо годишния разчет, в т. ч. пенсии, помощи, обезщетения и здравноосигурителни вноски за пенсионери, безработни и др. в размер на 4 265.4 млн. лв., а здравноосигурителните плащания - в размер 1 153.2 млн. лв.

V. Общини

Постъпилите **приходи** по бюджетите на общините към октомври 2007 г. са в размер на 1 390.8 млн. лв., което представлява 129.3 % спрямо годишния разчет към ЗДБРБ за 2007 г. Преобладаващ дял (69.3%) заемат неданъчните приходи, които основно представляват приходи от общински такси и от продажби на общинско имущество и земя.

Общият размер на **разходите** на местните бюджети е 3 017.0 млн. лв., или 115.7% спрямо разчетите към ЗДБРБ за 2007 г.